

Szakedolgozatok tartalmi-formai követelményei az Alkalmazott Társadalomtudományi Tanszéken

Kiegészítés, a szakdolgozat elkészítésének általános rendjéről szóló, a Debreceni Egyetem Egészségügyi Főiskolai Kar Kari Tanács 9/2003. (02. 18.) számú határozatához, összhangban a határozat II.7. pontjával.

Alapvető tartalmi követelmények

1. A szakdolgozat célja, hogy a hallgató az adott témakörben bizonyítsa a hazai és külföldi szakirodalmi tájékozottságát, valamint elemző, értékelő képességét. További cél, hogy a hallgató bizonyítsa elméleti és módszertani felkészültségét az alapképzésben felvett tárgyakkól.
2. A szakdolgozatok témáit a Szociális Munka Alapszak képzésében résztvevő tanszékek hirdetik meg oly módon, hogy azok a képzési céllal összhangban legyenek és kielégítsék a gyakorlati igényeket. A meghirdetett témákon kívül, oktatói jóváhagyással, más témák is választhatók. Kívánatos, hogy a szakdolgozati témák a szociális munka elméletéhez és gyakorlatához kapcsolódjanak oly módon, hogy a választott témák a képzésben oktatott főbb tudományágak témaköreiből kerüljenek ki.

A szakdolgozat ajánlott szerkezeti felépítése

1. **Cím** (Legyen rövid, érthető és a tartalmat jól kifejező)
2. **Tartalomjegyzék** (A fejezetek és alfejezetek felsorolása, oldalszámokkal)
3. **Bevezetés** (A téma elméleti és gyakorlati jelentőségének bemutatása, a témaválasztás indoklása)
4. **Témafelvetés** (A saját vizsgálatok és célkitűzések indoklása)
5. **Szakirodalmi áttekintés** (A témával szorosan összefüggő irodalom feldolgozása, elemzése és értékelése)
6. **Kutatási módszerek** (Amennyiben a szakdolgozat önálló, empirikus adatfelvételre, kutatásra épül, ebben a fejezetben kell bemutatni és indokolni a kiválasztott módszereket és a vizsgálat körülményeit. Amennyiben az önálló felmérés lebonyolításában problémák, nem várt akadályok merültek fel, ezeket is ebben a részben kell ismertetni)
7. **Eredmények és azok értékelése** (A fejezet a vizsgálatok és az elemzések részletes eredményeit tartalmazza. Fontos, hogy a szakdolgozó a kapott eredményeket pontosan és áttekinthetően rögzítse, magyarázza és lehetőség szerint más vizsgálati eredményekkel is vesse össze. Az eredményeket célszerű táblázatokban összefoglalni, és ábrákkal szemléltetni.)
8. **Következtetések és javaslatok** (Ebben a fejezetben kell ismertetni az eredményekből levont legfontosabb következtetéseket, és javaslatot tenni azok gyakorlati alkalmazására, továbbfejlesztésére)
9. **Összefoglalás** (Itt kell röviden ismertetni, milyen körülmények között folytak a vizsgálatok, melyek a legfontosabb eredmények, megállapítások, következtetések)
10. **Irodalomjegyzék** (A felhasznált szakirodalmak, jogszabályok, dokumentumok részletes bibliográfiai adatokkal történő felsorolása, a szerzők neve szerinti „abc” sorrendben)
11. **Mellékletek** (Ide kerülnek azok a nagyobb méretű ábrák, táblázatok, fotók, dokumentumok, stb., amelyek szövegekőzi elhelyezése gondot okozott volna)

A fenti szerkezeti felépítéstől, a témától függően, a témavezető engedélyével a szakdolgozó eltérhet. Fontos kiemelni, hogy a szerkezeti tagolásban megadott elnevezések nem kötelező fejezetcímek egyben.

A „Bevezetés” és „Összefoglalás” fejezetek kivételével az egyes fejezeteket célszerű (de nem kötelező) decimális rendszerű számozással ellátni:

- a főfejezeteket egy számjeggyel (1., 2., 3., stb.), oly módon, hogy a szám után egy pont kerül.
- Az alfejezeteket két-három számjeggyel (1.1., 1.2., vagy 1.1.1., 1.1.2., stb.), oly módon, hogy minden egyes szám után pont van.

A számok után kezdődő fejezetcímeket a magyar helyesírás szabályai szerint nagy kezdőbetűvel kell elkezdni, a cím, alcím végén azonban nincs pont.

Az irodalmi hivatkozás módjai

1. Tartalmi jellegű utalás, hivatkozás, idézet esetében a felhasznált gondolat végén a szerző vezetékneve szerepel nagy betűvel, majd a közlemény megjelenésének évszáma, pl.: (FERGE, 2002). Két szerző esetében mindkettő vezetéknevét ki kell írni, pl.: (FERGE és GAZSÓ, 1998). Három vagy több szerző esetében az első szerző pontos neve, és munkatársai szerepel, pl.: (FERGE és munkatársai, 2002). Mindegyik esetben nem a hivatkozást tartalmazó mondat végén szerepel a pont, hanem a zárójelbe tett hivatkozás után.
2. Szó szerinti idézet esetében az idézett szöveget idézőjelbe kell tenni és az oldalszámot is meg kell adni, az évszám után álló kettőspont után, pl.: (FERGE, 2002:25).
3. Több azonos tényt megállapító közlemény esetében a zárójelben a szerzőket pontos vesszővel választjuk el, pl.: (FERGE, 2002; GAZSÓ, 2003).
4. Egy szerzőnek ugyanazon évben megjelent több munkájára hivatkozás esetében: a szerző neve, az évszámok „a”, „b”, „c” stb. megjelöléssel.

A táblázatok és ábrák kezelése

1. Függetlenül attól, hogy a dolgozat mely részében szerepelnek, mind a táblázatokat, mind az ábrákat sorszámmal és címmel kell ellátni.
2. A táblázatokat és az ábrákat külön kell sorszámozni.
3. Más irodalomból, adatbázisból vett táblázatok, ábrák közlése esetében a táblázat alján zárójelben meg kell adni a pontos forrást, oldalszámmal együtt, pl.: (KSH, 2005:12)

Irodalomjegyzék

Az irodalomjegyzék összeállítása legyen pontos és gondos, feleljen meg a hazai és a nemzetközileg elfogadott formáknak. Az irodalomjegyzékben az egyes szerzők nevének megfelelően A-B-C sorrendet kell alkalmazni sorszámozás nélkül. Csak olyan irodalom vehető fel a jegyzékbe, amelyet a szakdolgozó felhasznált, és amelyre a szövegben is hivatkozik. A szerzők tudományos és egyéb címét (Dr. Prof. Habil., stb.) nem kell feltüntetni. Amennyiben egy műnek, kiadványnak nincs pontosan megadott szerzője, csak intézménynév áll rendelkezésre, az alapján kell besorolni az irodalmat, azaz pl.: a Központi Statisztikai Hivatal kiadványai a K betűnél szerepelnek.

Jogsabályok esetében is hasonló módon járunk el, a hivatkozott jogszabály kezdőbetűje számít.

A felhasznált irodalom összeállításakor a címek leírásánál alapvető követelmény, hogy a bibliográfiai tételek pontosan és ellenőrizhetően tartalmazzák az adatokat, amelyek alapján a visszakereshetőség biztosítható, az alábbi módokon:

1. **Könyvek** esetében: a szerző/k neve csupa nagy betűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a könyv címe, pont, a kiadó neve, vessző, a megjelenés helye. Pl.:

ANDORKA R. (1997): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

2. **Könyvfejezet** esetében: a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a fejezet címe, pont, In: felirat, a szerkesztő neve csupa nagybetűvel, a szerk. szó zárójelben, kettőspont, a kötet címe, pont, kiadó, vessző, a megjelenés helye, pont, oldalszámok, pont. Pl.:

SCHMERTZ I. (2001): Statisztikai eljárások alkalmazása a társadalomtudományi kutatásokban. In: FÓNAI M.,KERÜLŐ J.,TAKÁCS P. (szerk.): Bevezetés az alkalmazott kutatásmódszertanba. Pro Educatione Alapítvány, Nyíregyháza. 151-187.

3. **Folyóiratok**ban megjelent közlemény esetében a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a cikk címe, pont, folyóirat neve, vessző, kötetszám vagy füzettség, pont, oldalszám, pont. Pl.:

LAKI L. (2006): A generációs reprodukció néhány jellegzetessége a lemaradó térségekben. Esély, 2. 4-29.

Ha egy szerzőnek, vagy szerzőknek azonos évben megjelent több cikkére hivatkozunk, a megjelenés évszáma után a megfelelő abc betűket írjuk.

Amennyiben külföldi szerzőről van szó, a fenti eljárásmódot kell alkalmazni, azaz elsőként a családi név következik, azaz nem DAVID R(iesmand)., hanem RIESMAN D.

Egyéb időszaki kiadványban megjelent közlemény esetében is a fenti eljárást kell követni, azaz a folyóiratokban, illetve könyvfejezetként megjelent írásművek esetében megadott formát kell követni.

Internetes forrás esetében is a fentiekhez hasonló módon kell eljárni, azzal a különbséggel, hogy esetükben a www-vel kezdődő, pontos címet is meg kell adni.

Amennyiben a szakdolgozat nem felel meg a tanszék által kiadott fenti követelményeknek, pl.: a szakdolgozó nem alkalmaz hivatkozásokat a szövegben, olyan részek is találhatóak a dolgozatban, melyeket idéz a szakdolgozó, de nem hivatkozik azokra, hiányos az irodalomjegyzéke, stb., a dolgozat nem kerül elbírálásra az adott záróvizsga időszakban. Ebben az esetben a tanszék visszajuttatja a dolgozatot a szakdolgozónak, akinek javított példányt kell benyújtania a soron következő záróvizsga időszakig.